

Justismord – en hverdagslig sak

Human Rights Alert – Norway (HRA-N) er en NGO menneskerettsorganisasjon som [jobber for å forhindre brudd på grunnleggende menneskerettigheter](#) i Norge. Brudd på disse rettighetene, herunder i enkeltsaker, innebærer brudd på Grunnloven, jf [Grunnloven § 110 c](#), og angår som sådan hele det norske – og internasjonale - [samfunnet](#). Det har i media i årenes løp vært referert til en rekke rettsskandaler i Norge, og HRA-N sitter på en rekke upubliserte rettsskandaler. Det har vist seg i disse sakene at det har vært gjort alt for dårlig jobb med å avklare de faktiske forhold – herunder av de såkalt sakkyndige ekspertene, og enkeltpersoners rettssikkerhet er sterkt svekket på grunn av dette.

Kåre Willoch tar i et VG-innlegg den [9. februar 2004](#) opp spørsmålet om vi lærer nok av rettsskandaler. Willoch stiller i sitt innlegg spørsmål om vi kan regne med at dommere får nok opplæring utenom jusen til å forstå at de må være mer skeptiske overfor de sakkyndige ekspertene. Harald Stanghelle, politisk redaktør i Aftenposten sier [13.1.2006](#) det slik: *”De alt for mange justismordene som avdekkes, er bygget på forutsigbare fordommer, menneskelige feil – og skråsikker sakkyndighet”*.

Begge artiklene omhandler justismord innenfor strafferetten. Justismord er en betegnelse som brukes når en person med rettskraftig dom er blitt dømt for en forbrytelse vedkommende ikke har begått ([Wikipedia](#)). Også i sivile rettssaker, der det ikke nødvendigvis er snakk om forbrytelser, mener vi at det foreligger rene rettsskandaler som vi må kunne betegne som justismord. Dommene er rettskraftige, men det foreligger et klart uriktig grunnlag, og ofte ser vi at den legitimitet som regelverket og retningslinjene skal sørge for, ikke er til stede.

Det har i media og ellers i samfunnet vært liten oppmerksomhet rundt slike justismord, selv om de har stor samfunnsøkonomisk betydning, og ikke minst har stor betydning for dem som rammes. All myndighetsutøvelse må være forankret i lover, regler og/eller retningslinjer. Dersom myndighetspersoner ikke har slik legitimitet, snakker man om maktmisbruk. Dette vil for eksempel kunne rammes av bestemmelsene i Straffeloven [§ 123](#) og/eller [§ 124](#).

[Beviskrav](#) er krav til sannsynlighet for at noe faktisk har skjedd for at dette skal legges til grunn i forbindelse med rettslige avgjørelser. I sivile saker kreves det vanligvis ikke mer enn at noe er mest sannsynlig, dvs. at det er mer enn 50 % sannsynlighet for dette faktum. Til grunn for at kravet stilles slik, ligger en antakelse om at det medfører flest riktige avgjørelser. Dette innebærer også at risikoen for at det vil foreligge feile avgjørelser **er opp mot 50 % i sivile saker**.

Menneskerettskonvensjonen [artikkel 6](#), [artikkel 8](#) og [artikkel 23](#), samt barnekonvensjonens [artikkel 16](#), setter forbud mot vilkårlig innblanding fra myndighetenes side.

[Torstein Eckhoff](#), jurist og professor i rettsvitenskap ved Universitetet i Oslo har gitt en konkret og god definisjon av rettssikkerhetsbegrepet: [”Den enkelte skal være beskyttet mot overgrep eller](#)

vilkårlighet fra myndighetenes side, og han skal ha mulighet for å forutberegne sin rettsstilling og forsvare sine rettslige interesser. Ofte inkluderes også hensynet til likhet og rettferdighet rettssikkerhetsidealet. For å tilgodese disse hensyn stilles dels visse krav til de materielle reglene og dels til saksbehandlingen.”(Eckhoff, 1966:86)

I alt for stor grad ser vi at dommere lar seg manipulere. Mange av feilene som gjøres synes, som nevnt, å skyldes at det gjøres for dårlig jobb når det gjelder å innhente og vurdere fakta. Det være seg i barnefordelingssaker, i barnevernssaker eller i saker der Nav er konfliktmotpart. I flere saker ser vi klare eksempel på at den sakkyndige mangler sakkyndighet og legitimitet i sine uttalelser. Vi ser også at domstolen bryter vanlige lovregler og ofte fremsettes grove og ærekrenkende påstander som det ikke finnes dekning for, sannsynligvis for å gi utfallet av en sak et skinn av legitimitet. Den legitimitet som **regelverket og retningslinjene** skulle gi er imidlertid totalt fraværende. Dommere plikter å sørge for å ha et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag, jf Tvisteloven § 11-3 og Tvisteloven § 21-3 2. ledd. Brudd på disse bestemmelsene kan utløse straffeansvar for dommere, jf Straffeloven § 110 1. ledd.

Et nylig eksempel innenfor strafferetten der det synes å foreligge en total mangel på mulighet for å forutberegne sin rettsstilling, er sakene til tidligere stortingsrepresentant Magnus Stangeland og Anders Tallerås. De er begge dømt for uaktsomt å ha mottatt for mye stortingspensjon (påanket). Det synes, også i denne saken, som om utfallet er et resultat av at domstolen i liten grad har vurdert ansvaret til det offentlige, og lagt alt ansvaret på den svake part. Dette til tross for at granskningen som lå til grunn for siktelsene mot Stangeland og Tallerås var svært kritisk til administrasjonen av stortingspensjonen. Dette også til tross for at det fremkommer av dommen at regelverket var så vanskelig at det omtrent bare var en person i pensjonsstyret som hadde oversikt.

Både Stangeland og Tallerås hadde forhørt seg om mulighetene for å få pensjon. Begge hadde snakket med den som hadde mest kunnskap om stortingspensjonen – pensjonsstyrets sekretær, og begge hadde fått den forståelse at det var visse ytelser de ikke skulle oppgi ved søknad om pensjon. De var ikke alene om denne forståelsen, fremgår det av tingrettens dom.

Det følger av pensjonsloven § 10 3. ledd at styret skulle ha innhentet *nødvendige opplysninger fra søkerne eller andre instanser*. Det kan utledes av Forvaltningslovens § 17 at pensjonsstyret skulle satt seg inn i *alle sider ved sakene* før de utbetalte pensjon. Videre hadde styret *plikt* til å gi Stangeland og Tallerås opplysninger som gjorde at de var i stand til å ivareta sine rettslige interesser, jf Forvaltningsloven § 11, jf også Forvaltningsloven § 17 3. ledd. Vi kan utlede fra tidligere rettsavgjørelser at det er den som er pliktig til å gi opplysninger som må bære ansvaret for de feil som følger av å ha gitt uriktige/misvisende opplysninger, jf bl.a. Rt 1995:1772.

Disse forholdene tilsier at det er pensjonsstyret, som den profesjonelle part, som må bære hovedansvaret for at Stangeland og Tallerås hadde fått feile utbetalinger. Man kan ikke forvente at Stangeland og Tallerås, eller andre vanlige borgere, skal ha bedre kunnskap enn den profesjonelle part i slike saker. Vi må alle kunne stole på de opplysninger den offentlige part gir. Det er således vanskelig å se at dette er en sak som gjelder likhet for loven, som mange har påstått.

I barnefordelingssaker hvor det foreligger vold i nære relasjoner, rusmisbruk eller psykiske forhold hos den ene av foreldrene, viser det seg også i mange tilfeller å være et problem at man ikke kan forutberegne sin rettsstilling. Det er utarbeidet retningslinjer for barnefordelingssaker i 2004, der det fremkommer at barn skal beskyttes mot slike forhold. Problemet med vold i nære relasjoner er så stort at det er laget et eget informasjonshefte til dommere og sakkyndige vedrørende slike saker. Både barnekonvensjonen og barneloven stiller klare krav til at barn skal beskyttes mot vold etc. Like fullt ser vi i en rekke saker at selv grov vold ikke tillegges vekt i barnefordelingssaker, eller rasjonaliseres og bortforklares i rettssystemet. Bufetat viser på side 11 i sin elektroniske håndbok

[om barn på krisesenter](#) til en gjennomgang av rettspraksis i forhold til barnefordeling, som viser at påstander om vold i nære relasjoner i liten grad blir diskutert og tillagt vekt i dette systemet (Skjørten, 2004).

I 2007 ble en voldelig far tilkjent omsorgen for et barn, til tross for at far hadde innrømmet å ha utøvet fysisk vold mot mor, samt at det forelå godt dokumenterte trusler i saken – herunder drapstrusler. Sakkyndige hevdet at mor var umoden som tok dette på alvor, og indikerte at volden far hadde begått var et tilbakelagt stadium. Dommer rasjonaliserte så bort betydningen av fars voldsbruk og han fikk omsorgen. Mors anke til lagmannsretten førte ikke frem og [faren slo i hjel barnet våren 2008](#).

En annen mor mistet i 2004 omsorgen for sine barn til en sterkt rusmisbrukende og psykisk syk far, uten at det var påvist at hun hadde gjort noe annet galt enn å høre på barnevernet. Etter det har hun og barna ytterligere 10 ganger kjempet for å bli hørt av rettssystemet uten å vinne frem. I denne saken er det påvist feil i 199 av 225 avsnitt i den sakkyndige rapporten som domstolen siden 2005 har lagt til grunn. Hver gang ny sak har kommet opp (bl.a. fordi barna har rømt fra far), har mor og barn blitt straffet med bl.a. mindre og mindre samvær. En rekke uttalelser fra fagpersoner indikerer at barna lider under sterk omsorgssvikt hos sin far, men barna har aldri blitt hørt om forholdene i foreldrenes hjem. Slike forhold er i strid bl.a. med [Barnekonvensjonen art. 12](#) og [Barneloven § 31](#).

Forklaringen på slike forhold, som er ganske vanlige, kan ligge i rettssystemets tolking av [Barneloven § 64](#) 2. ledd. Det kreves mer for å kunne foreta en endring av en dom eller rettsforlik enn det som kreves for å vinne frem første gang. Formålet med dette er, i følge lovforarbeidene, å skape en viss ro om den avgjørelse som er truffet. Når disse avgjørelsene imidlertid ikke bygger på faktum og/eller er i strid med retningslinjene, som for de nevnte sakene, er dette et problem domstolen er pliktig til å ta inn over seg, jf bl.a. [Barnekonvensjonen artikkel 3](#) nr 2, [artikkel 9](#) og [artikkel 19](#), [Barnelovens § 30](#) 3. ledd, [Barneloven § 48](#) 2. ledd, samt [retningslinjenes punkt 2.3.1 og punkt 3.1](#).

Når domstolen i barnefordelingssaker ikke tar hensyn til forhold barn har krav på beskyttelse mot, og vil tvinge igjennom den første, uriktige avgjørelsen, setter dette ofte den ene forelder og barnet i en hjelpeløs posisjon. En annen konsekvens er at domstolen i slike saker faktisk pålegger den ene forelder å bli lovbrøyer, ved at denne foreldereren ikke får lov til å ta opp forhold som barn skal beskyttes mot. Se [barneloven § 30](#) 3. ledd og [§ 48](#) 2. ledd.

I barnevernssaker, der barnevernet overtar omsorgen for barna, synes det reelle tallet for at myndighetene innblander seg vilkårlig og ulovlig å være langt høyere enn 50 %. Siv Westerberg, svensk jurist som har fått Sverige dømt 7 ganger i EMD, [mener at 90 % av barnevernets omsorgsovertakelser i Sverige er lovstridige, ubegrunnede](#) og innebærer ren forfølgelse av foreldre. Advokat Sverre Kvilhaug anslår at [tilsvarende tall for Norge er 80 %](#). FN uttrykker i punkt 34 i [sin behandling av Norges 4. rapport om oppfølging av barnekonvensjonen](#) bekymring for at antallet barn som blir fjernet fra sin familie har økt, på tross av bruk av forebyggende tiltak i hjemmet.

Årsaken til at tallet på vilkårlig innblanding fra myndighetenes side ligger så mye høyere enn det statistisk sett burde gjøre, synes å ligge i at barnevernstjenesten i en rekke saker ikke har grunnlag for sine påstander. Dette gjelder både i barnevernssaker og der barnevernet "deltar" i barnefordelingssaker. Boka ["Maktovergrep og justismord"](#) av Berit Aarset fra 2007 gir et bilde av et barnevern som ikke har vært opptatt av tiltak i hjemmet, men heller ikke har vært veldig opptatt av sakens reelle forhold.

Når barnevernet avgir uriktig forklaring til domstolen, er dette ofte et resultat av at de ikke har satt seg inn i alle sider ved en sak. Dette er i tilfelle en tjenesteforsømmelse, jf [Forvaltningsloven § 17](#), og det strafferettslige skyldkravet er derfor oppfylt etter [Straffeloven § 40](#) 2. ledd. Således kan forholdet rammes bl.a. av [Straffeloven § 163](#), jf også [Straffeloven § 120](#). Problemet er at

domstolen ikke gjør noen vurdering av barnevernets påstander, selv om det er konflikt vedrørende disse.

[Psykolog Joar Tranøy gikk i 2006 gjennom 37 saker](#) som var prøvet for fylkesnemnda, hvor barnevernet hadde fått medhold i sitt krav om omsorgsovertakelse. 19 av sakene ble prøvet for domstolen, hvor 2 av sakene ble omgjort i forhold til fylkesnemndenes avgjørelser. Ingen av de sakkyndiges rapporter overholdt kravene i Helsepersonelloven [§ 4](#) om forsvarlighet og i [§ 15](#) om at rapportene skal være varsomme, nøyaktige og objektive. Myndighetene hadde derfor ikke oppfylt kravene i [Barnekonvensjonens artikkel 9](#) nr 1 vedrørende omsorgsoverdragelsene. Gjeldende lover og saksbehandlingsregler var ikke fulgt.

Vi ser eksempel på eksempel på at straffbare handlinger ikke tillegges vekt i det sivile rettssystem, selv om [Straffeloven § 34](#) innebærer et forbud mot at man skal kunne begå straffbare handlinger og tjene på dette. Dette er uavhengig av om det gjelder en offentlig eller en privat part. Det er utvilsomt at [barnevern også er en økonomisk virksomhet](#), og må ha tilført barn for å kunne opprettholde sitt virke. Man må kunne tenke seg at dette kan forklare noe av årsaken til at det gjøres for lite i forhold til å avklare de faktiske forhold i enkeltsaker. Uansett ser man en rekke saker at barnevernet ikke opererer innenfor rammene av loven, og derfor må ha vikarierende motiv for sine handlinger.

Når det foreligger en klar mistanke om at barnevernet gjør feil i langt mer enn 50 % av sakene de håndterer, samt at forholdet kan rammes av flere bestemmelser i Straffeloven, burde man satt fokus på å få avklart de faktiske forhold i sakene. I denne sammenhengen fremstår diskusjonen om at [fosterforeldre kan få adoptere små barn som de har hatt omsorgen for mer enn 2 år](#) kun som et forsøk på å imøtekomme FN's kritikk av Norges praksis på området, men hvor realitetene tilsier at det må gå lengre tid. De sivile og strafferettslige midler borgere har til disposisjon i slike saker, er normalt ikke fullt ut utprøvd i løpet av en 2-årsperiode. Det kan gå vesentlig lengre tid – i enkeltsaker opp mot 18 år.

Spørsmålet om man kan bruke bestemmelsene i [Haag-konvensjonen om barne bortføring](#) for å legitimere at barnevernstjenesten skal få adoptere bort barn etter forholdsvis kort tid, må vurderes opp mot de kjente skadevirkningene ved at barnet ikke får bo i sitt hjem, samt betydningen av Stockholmsyndromet (barn manipuleres ofte til å ha en negativ mening om sitt hjem). Disse forholdene vil normalt trekke i retning av at det ikke kan foreligge en veldig kort frist ved avgjørelsen av hva som er til barnets beste.

Regjeringen er, naturlig nok, veldig opptatt av Haag-konvensjonen om barne bortføring fra den ene forelder eller barnevernet, og at [dette er straffbart](#). Regjeringen synes likevel ikke helt å ta inn over seg at [dette også gjelder når barn bortføres til Norge](#), og at også *barnevernet* må ha legitimitet i lovverket, for *lovlig* å kunne unndra et barn fra sine foreldres omsorg. Dersom barnevernet ikke har det, er dette like straffbart som barne bortføringer er, [jf bk art. 9, EMK art. 8](#), samt [Straffeloven § 216](#). Som påvist overfor, er det flere forhold som taler for at barnevernet ofte ikke har den nødvendige legitimitet i slike saker.

Dessverre er det slik at i en rekke saker begår selve rettssystemet lovbrudd. Som nevnt fremsetter rettssystemet ofte beskyldninger mot den ene part i barnevernssaker eller i barnefordelingssaker, uten at det foreligger noe bevis som støtter påstandene. Det fremstår derfor som om påstandene, som ofte er av svært ærekrenkende art, er fremsatt for å skape et skinn av legitimitet rundt ulovlige handlinger. Rettssystemet skal, [som advokater](#), fremme rett og hindre urett, men er ofte til hinder for sin egen oppgave.

Den samme moren som vi har omtalt ble utsatt for 11 rettslige overgrep i barnefordelingssaker, mistet også huset sitt pga rettslige feil. Herredsretten gjorde en feil, som lagmannsretten påpekte, uten at dommen fra herredsretten ble endret. Her forelå det en rekke straffbare handlinger mot mor, som retten ikke vurderte betydningen av. Den

saken tilsvarer innenfor strafferetten at en person er frifunnet og renvasket for falske beskyldninger, men likevel må sone fengselsstraff uten at han får vite *hva* han skal ha gjort galt.

Det sier seg selv at det bærer galt av sted, hvis domstolen bare vurderer det faktum at bankfunksjonæren ga fra seg pengene (som er en vanlig handling for en bankfunksjonær), uten å si noe om betydningen av at mottakeren pekte på han/henne med pistol.

Konsekvensene for de som rammes er alvorlige:

Barnefordelingsaker [utløser drapssaker](#), viser bl.a. [undersøkelser og forskning både i Norge og i utlandet](#).

[En NIBR-undersøkelse \(2005:12\)](#) viser at barn under barnevernets omsorg er mer syke, er langt mer disponert for selvmord (hele 8 ganger større enn normalbefolkningen) og har en større andel av andre voldssomme dødsfall, enn i normalbefolkningen ellers. Undersøkelsen trekker frem at det kan foreligge et "stressforhold" på den måten at kanskje både sider ved barneverntiltaket og barnets/den unges vanskelige livssituasjon i seg selv stresser barnet og medfører disse forhold.

[Forskningsrapporter de siste 50 årene fra USA og andre land har gang på gang påvist signifikant sammenheng mellom tap av foreldre og senere utvikling av alvorlige fysiske og psykiske lidelser hos barnet. Forskningen viser også at den atskillelse fra foreldre som skyldes annet enn en forelders død er mer skadelig enn atskillelse som skyldes død.](#)

[Askepott-effekten er en betegnelse som brukes innen psykologisk forskning for å beskrive den høye forekomsten av vold, misbruk, neglekt og drap på barn i stefamilierelasjoner. Barn blir i følge denne forskningen utsatt for slike overgrep i langt større grad av steforeldre enn av foreldre.](#) En svensk offentlig utredning fra 2009 ([SOU 2009:99](#)) trekker frem at blant 404 intervjuobjekter som var plassert i fosterhjem eller på institusjon, var samtlige utsatt for en eller annen form for overgrep eller forsømmelse. Det vises i denne rapporten til at forholdene er like i flere land, herunder Norge. Se bl.a. [NOVA-rapport 9/06 om brukerundersøkelse i barnevernet](#).

I "[Casey Family Northwest Alumni](#)"-studien, fant man at frekvensen av PTSD (posttraumatisk stresslidelse) hos voksne som var i fosterhjem ett år i alderen 14-18 var høyere enn hos krigsveteraner som var eksponert for kamper. Opptil 25 prosent av de i studien oppfylte de diagnostiske kriteriene for PTSD sammenliknet med 12-13 prosent av veteraner fra Irak-krigen, 15 prosent av krigsveteraner fra Vietnam, og 4 prosent i den generelle befolkningen. Tilfriskningsraten for de som hadde vært i fosterhjem var 28,2 % i motsetning til 47 % i den generelle befolkningen. (Kilde: [Wikipedia](#)).

Advokat Sverre Kvilhaug sier allerede i 2003 følgende om disse forholdene:

["Mange har selvsagt svært vanskelig for å skjønne at de ikke gjør barna en tjeneste ved å fjerne dem fra et hjem som de mener er et svært dårlig hjem, og derfor ofrer man det knapt en tanke at man dermed utsetter barn for et potensielt meget skadelig tap som kan være langt alvorligere for barnet enn dårlig omsorg. Det er symptomatisk at man aldri ser i en sakkyndig uttalelse i barnevernssaker at den sakkyndige eller fylkesnemnda drøfter hvordan risikoen for barnet vil være etter omsorgsovertakelsen, bare risikoen før omsorgsovertakelsen. Man nøyer seg som regel med å fastslå at det foreligger omsorgssvikt, og dermed har fylkesnemnda og de sakkyndige livsløgnen som fasit og fastslår omsorgsovertakelse uten mer drøfting."](#)

Det at viktige forhold ikke vurderes av domstolen, at påstander fra andre offentlige myndigheter blir godtatt uten at det kan legges frem bevis for disse, og at sakkyndige/barnevernet/domstolen i en rekke saker unnlater å følge regelverket og/eller retningslinjer, gjør at **man må stille spørsmålsteget ved domstolens objektivitet.**

Inntrykket av en ikke objektiv domstol forsterkes ytterligere gjennom undersøkelsen til regjeringsadvokat [Sven Ole Fagernæs. Han skriver i Advokatbladet i 2007 at staten vinner i gjennomsnitt 60 % av alle høyesterettssaker. Tapet for enkeltpersoner er større enn 40 % fordi store selskaper er jevnbyrdige med staten i ressurser og vinner tilsvarende frem.](#) Dette er svært alvorlig for rettsstaten Norge og ikke minst for enkeltindividet. Rettssikkerheten er i alvorlig fare.

Institutt for kriminologi og rettssosiologi ved Universitet i Oslo har nylig avlagt en [rapport som viser at mange av oss må ha hjelp for å nå frem i rettsapparatet](#), uten at de opplever å få nødvendig hjelp. Flere grupperinger av mennesker får ikke den retten de har krav på. De samme gruppene mennesker blir også behandlet veldig ulikt fra fylke til fylke. Dette tegner et bilde av at vi ikke lever i et land hvor retten anvendes likt, i flg. professor Knut Papendorf.

I en artikkel i [Aftenposten av 13.3.2011](#) fremkommer at rettssikkerheten til utenlandske statsborgere ikke er god i barnebertføringsaker der den som har bortført barnet er norsk statsborger. Utenlandske statsborgere får ofte ingen rettfærdig behandling i det norske rettssystemet i disse sakene. [Britiske parlamentarikere sammenligner det norske rettssystemet med tilstander man finner i Uganda](#) i slike saker.

De tilsynsordninger, som gjennom grunnloven og andre lover er forpliktet til å påse at enkeltindividet ikke blir utsatt for vilkårlig og urettmessig behandling fra myndighetene side, fungerer ikke etter hensikten. Når man klager, opplever man at klagene ikke realitetsbehandles. Dette fremkommer også i rapporten til Institutt for kriminologi og rettssosiologi. Det fremkommer der at klageadgangen er ”illusorisk” i saker der saksbehandlingen er svært mangelfull.. Selv politiet tar ikke fatt i dokumenterte straffbare handlinger, når disse har gått gjennom det sivile rettssystem. Politiet kritiseres sterkt i visse miljø nettopp fordi [de ikke engasjerer seg når muligheten for et justismord dukker opp.](#)

Dette illustreres bl.a. gjennom den omtalte saken der en mor tapte 11 ganger i retten fordi retten ikke gjorde sine pliktige undersøkelser. Klage til Helsetilsynet på sakkyndige ble avvist uten realitetsbehandling, selv om man påviste feil i 199 av de 225 avsnittene rapporten ble inndelt. Man la også frem 31 dokumentbevis som beviste at sakkyndige ikke hadde foretatt de undersøkelser han hevdet å ha foretatt, herunder at han manipulerte mors legejournal.

Barnevernstjenesten var innblandet i denne saken. De ble innklaget til fylkesmannen for en rekke forhold, heriblant at de hadde avgitt uriktig forklaring for retten i barnefordelingssakene. Fylkesmannen avgjorde saken uten å se på dokumentasjonen og frifant barnevernet. Mor klagde så til Sivilombudsmannen. Han fikk forelagt 56 dokumentbevis for at barnevernstjenesten ikke opererte innenfor rammene av loven. Herunder ble det fremlagt bevis for en rekke straffbare handlinger begått av barnevernstjenesten. Sivilombudsmannen unnløt likevel å realitetsbehandle klagen.

Klagen til Domstoladministrasjonen ble avvist uten realitetsbehandling. Politiet har videre henlagt anmeldelser med klare bevis for straffbare handlinger, uten engang å snakke med mor, barn og/eller andre vitner. Klager på dette forholdet til statsadvokatene er lagt på is i flere år nå, og foreldelsesfristene har gjort seg gjeldende for en rekke forhold.

Slike ting er symptomatiske for hvordan systemet i Norge virker. At den enkelte som blir utsatt for slike forhold kan ha krav på [erstatning for ”tort og svie”](#) hjelper lite i forhold til tapet av livskvalitet. Erstatningene koster også samfunnet dyrt. De tidligere barnehjemsbarna som ble utsatt for overgrep og omsorgssvikt i oppveksten, hadde i [2009 fått utbetalt til sammen over 200 millioner i](#)

[erstatning fra kommunene](#). I tillegg kommer erstatning fra staten, og den samlede erstatningssum for samfunnet kan dermed komme opp i over 2 milliarder kroner. Dette viser beregninger av journalist [Stein Ove Korneliussen i ABC-Nyheter 18.10.2008](#). I dette bildet ligger ikke latente nyere erstatningskrav i barneverns- og barnefordelingsaker.

De eneste som har legitim makt til å gjøre noe for å få rettet opp den offentlige myndighetsmisbruk, er [media og våre folkevalgte](#). Men hvor er de i alt dette? Media unnlater ofte å gå inn i saker som har med barn å gjøre. De henviser bl.a. til "Vær varsom-plakaten" for å rettferdiggjøre dette. "Vær varsom-plakaten" følger bl.a. [Barnekonvensjonens artikkel 16](#) om barnets rett til beskyttelse mot ulovlig innblanding i sitt privatliv.

I de tilfeller hvor det foreligger maktmisbruk og krenkelse av barnets rettigheter, snakker vi ofte om *krenkelse av barnets rett til privatliv **og øvrige rettigheter fra myndighetenes side***. Det blir da meningsløst å bruke barnets rett til privatliv som argument for ikke å fortelle om maktmisbruk og krenkelser. Man skal da heller ikke bruke én rettighet som grunnlag for ikke å påse at barnets øvrige rettigheter blir oppfylt. Det følger bl.a. av [artikkel 41](#) i barnekonvensjonen, jf også [EMK artikkel 17](#). Media har alle muligheter og kunnskap til i størst mulig grad å skjerme barnet ved presentasjon av slike saker – langt bedre enn foreldrene ofte har.

Medias oppgave må bl.a. være å overvåke og kritisere myndighetsutøvelsen, og påse at maktmisbruk om nødvendig blir fulgt opp av politi- og påtalemyndigheter. Media må påse at saker hvor det foreligger rettskandaler - også innenfor det sivile rettsapparatet - kommer på dagsorden hos de politiske partier. Dette gjelder også den illusoriske klageadgangen innenfor det offentlige maktapparatet. Slik situasjonen er i dag, fremstår det som om vi i Norge har glemt [hva et demokrati er](#). Advokat og menneskerettsforkjemper [Gro Hillestad Thune](#) (tidligere medlem av Den europeiske menneskerettskommisjon og [tidligere tilknyttet Norsk senter for menneskerettigheter](#)) sier bl.a. at "[Norske myndigheter tror menneskerettigheter er noe de må reise til Uganda for å ordne opp i. Å påpeke brudd på menneskerettighetene i Norge er som å snakke til veggen](#)".

De som er rammet av de forhold vi her har tatt opp, har et lovmessig krav på beskyttelse - både gjennom [EMK art. 8](#) og [Straffelovens kapittel 11](#). Det systemet vi har i dag, synes i liten grad å ta hensyn til disse rettighetene. Dette koster menneskeliv. Dette produserer pasienter innenfor psykiatrien. Dette innebærer også en ufattelig sløsing med offentlige midler.

Vi må være villige til å lære mer om [årsak og virkning](#) med hensyn på slike forhold. [Samfunnets hovedoppgave må være å verne om den enkeltes rettigheter og friheter og legge forholdene til rette for "det gode samfunn". En særlig viktig oppgave er det å beskytte de svakeste og de som ikke kan beskytte seg selv.](#)

Både justisminister Knut Storberget og barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken sa [18.5.2010](#) i fm [oppslag i VG om barnedrap](#) at vi ikke har noen å miste. Det har vært langt mellom ord og handling fra ministrenes side. [Men også andre politiske aktører har et ansvar for at samfunnet ivaretar sine oppgaver](#), herunder å få [barnevern](#) og rettsapparat til å fungere etter hensikten.

Så lenge det norske og internasjonale samfunnet ikke får opplyst om de faktiske forhold vedrørende menneskerettigheter i Norge, [blir vi alle ført bak lyset](#). Det motvirker et åpent og demokratisk samfunn, der de funn som både HRA-N, andre organisasjoner og privatpersoner har gjort, og som støttes av forskningsresultater på området, blir gjenstand for offentlig debatt. Dette må, for våre barns skyld, endres! Så lenge intet gjøres, vil justismord – med de konsekvenser som følger - forbli en hverdagslig sak i Norge!

Lenker/kilder/referanser/artikler innenfor området m.m:

<http://hra-n.no/#cid=29>

<http://abpworld.wordpress.com/2011/03/11/det-norske-rettssystemet-er-korrupt/>

<http://abpworld.wordpress.com/2011/03/13/barn-bortf%C3%B8res-til-norge-aftenposten-13-mars/>

http://barnevernet.origo.no/-/bulletin/show/34949_kritikk-og-forsvar-av-barnevernet?ref=mst

<http://bortført.no/index.php/forside/198-r-det-greit-a-bortfore-egne-barn-til-norge->

<http://lovdata.no/all/hl-19020522-010.html#110>

<http://lovdata.no/all/hl-19020522-010.html#120>

<http://lovdata.no/all/hl-19020522-010.html#124>

<http://lovdata.no/all/hl-19020522-010.html#163>

<http://lovdata.no/all/hl-19020522-010.html#216>

<http://lovdata.no/all/hl-19990521-030.html#BKN-A41>

<http://lovdata.no/all/hl-19990521-030.html#EMKN-A17>

<http://lovdata.no/all/hl-19990521-030.html#EMKN-A6>

<http://lovdata.no/all/hl-19990521-030.html#EMKN-A8>

<http://lovdata.no/all/hl-19990521-030.html#SPN-A23>

<http://lovdata.no/all/hl-19990702-064.html#15>

<http://lovdata.no/all/hl-19990702-064.html#4>

<http://lovdata.no/all/tl-18140517-000-005.html#86>

<http://lovdata.no/all/tl-18140517-000-006.html#110c>

<http://lovdata.no/all/tl-19670210-000-003.html#11>

<http://lovdata.no/all/tl-19670210-000-004.html#17>

<http://lovdata.no/all/tl-19810408-007-006.html#30>

<http://lovdata.no/all/tl-19810408-007-009.html#48>

<http://lovdata.no/all/tl-19810408-007-011.html#64>

<http://lovdata.no/all/tl-19810612-061-001.html#10>

<http://lovdata.no/all/tl-20050617-090-023.html#11-3>

<http://lovdata.no/all/tl-20050617-090-045.html#21-3>

<http://no.wikipedia.org/wiki/Askepott-effekten>

<http://no.wikipedia.org/wiki/Billighetserstatning>

<http://no.wikipedia.org/wiki/Samfunn>

http://norske-justismord-saker.origo.no/-/bulletin/show/338620_menn-ofre-for-justismord?ref=mst

<http://opprop.r-b-v.net/sjokk/>

http://snl.no/Gro_Hillestad_Thune

<http://snl.no/Riksrett>

http://static.vg.no/pdf/Dom_Grovt_bedrageri.pdf

<http://www.abcnyheter.no/borger/101001/justismord>

<http://www.abcnyheter.no/node/131033>

<http://www.abcnyheter.no/node/75991>

<http://www.abcnyheter.no/nyheter/110529/somaliske-kvinner-kjemper-mot-barnevernet>

<http://www.adressa.no/nyheter/article185127.ece>

<http://www.adressa.no/nyheter/trondheim/article1224502.ece>

http://www.advokatthiis.no/index.php?option=com_k2&view=item&id=42:23-29mai&Itemid=40

<http://www.aftenposten.no/meninger/kommentatorer/stanghelle/article1196747.ece>

http://www.barnasrett.no/Artikler/barnevern_og_sakkyndighet.htm

http://www.barnasrett.no/Artikler/kritikk_av_barnevernet_i_leserbrev.htm

http://www.barnasrett.no/margaret_hennum/treng_vi_vern_mot_barnevernet.htm

http://www.barnasrett.no/nina_hauge/familien_ma_fremme_sak.htm

http://www.barnasrett.no/sverre_kvilhaug/artikler.htm

<http://www.barnefordelingssaker.no/index.php?site=default/772/773/814/793/801>

<http://www.bt.no/meninger/kronikk/Arbeiderpartidomstolen-1771211.html>

<http://www.bufetat.no/Documents/Krisesentre/Barn%20p%c3%a5%20krisesenter.pdf>

http://www.casey.org/resources/publications/pdf/improvingfamilyfostercare_es.pdf

<http://www.dagbladet.no/2011/01/06/nyheter/innenriks/hoyesterett/14965644/>

<http://www.dagsavisen.no/innenriks/article348162.ece>

<http://www.dagsavisen.no/meninger/article285550.ece>

<http://www.fampo.info/barnevern.pdf>

<http://www.forskning.no/artikler/2007/desember/monsoppedal>

<http://www.haugenbok.no/resverk.cfm?st=free&q=maktovergrep%20og%20justismord&p=1&r=1&cid=182729>

<http://www.jus.uio.no/ikrs/forskning/aktuelle-saker/2011/rettsfjerne.html>

http://www.jus.uio.no/ikrs/forskning/prosjekter/erstatningsordninger/pettersen_kommunale_oppreisningsordninger.pdf

<http://www.klassekampen.no/57216/article/item/null/er-gift-med-staten>

<http://www.klikk.no/helse/dinkropp/samliv/article412840.ece>

<http://www.knut.com/>

<http://www.krisesenter.org/docs/2av3barn.htm>

http://www.krisesenter.org/oletexmo/DOCS/moderne_myter_om_barnefordeling.htm

<http://www.mhskanland.net/page2/page104/page104.html>

<http://www.mhskanland.net/page47/page52/page52.html>

<http://www.nibr.no/uploads/publications/73554262955c5368c576e02b38361f2d.pdf>

<http://www.nikk.no/Voldsforsker+Kristin+Skjærten:+Vi+trenger+flere+perspektiver.9UFRnO2P.ips>

<http://www.nkmr.org/barnevern.pdf>

http://www.nkmr.org/barnevernets_livslogn.htm

http://www.nkmr.org/fosterbarn_som_god_butikk_av_siv_%20westerberg.htm

http://www.nkmr.org/sakkyndighet_i_barnevernsaker.htm

http://www.nkmr.org/straff_utan_brott_tal.htm

<http://www.norge.no/temaside/tema.asp?id=10>

http://www.nova.no/asset/2076/1/2076_1.pdf

<http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/rogaland/1.7540650>

<http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/rogaland/1.7594085>

<http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/rogaland/1.7617228>

<http://www.nrk.no/nyheter/norge/1.6973171>

<http://www.nrk.no/nyheter/norge/1.7079907>

<http://www.nrk.no/nyheter/norge/1.7618236>

<http://www.nrk.no/nyheter/norge/1.7812353>

<http://www.nrk.no/vitenskap-og-teknologi/1.7663353>

<http://www.nytid.no/nyheter/artikler/20110107/vurderer-nytt-ombud/>

<http://www.pf.no/id/17761>

<http://www.pf.no/id/4025>

<http://www.pf.no/id/4332>

<http://www.pf.no/id/5102?act=1&tema=274>

<http://www.psykiskhelse.no/index.asp?id=27483>

http://www.psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=120107&a=2

<http://www.regjeringen.se/content/1/c6/13/78/93/a04d1a1d.pdf>

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/dok/nouer/2005/nou-2005-01/22/4/3.html?id=389808>

http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/aktuelt/taler_og_artikler/ministeren/justisminister_knut_storberget/2010/Vi-har-ingen-a-miste.html?id=605008

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/nouer/2007/nou-2007-13/19/4/11.html?id=492398>

<http://www.regjeringen.no/nb/sub/barnebortforing/barnebortforing-til-utlandet/til-konvensjonsland.html?id=462630>

<http://www.regjeringen.no/nb/sub/barnebortforing/straffbart.html?id=462600>

<http://www.regjeringen.no/pages/14017358/Q-1173BInnmat.pdf>

<http://www.regjeringen.no/upload/BLD/Barnevern/Q-1158%20B%20Veiledende%20retningslinjer%20for%20sakkyndig%20arbeid%20i%20barnevernssaker.pdf>

http://www.regjeringen.no/upload/BLD/Veiledning%20og%20brosjyrer/2008/Info_barnefordsaker_paastand_om_vold.pdf

http://www.regjeringen.no/upload/kilde/bfd/bro/2004/0005/ddd/pdfv/203406-veiledning_q15-041.pdf

http://www.retfaerd.org/gamle_pdf/1985/3/Retfaerd_30_1985_3_s51_62.PDF

http://www.retfaerd.org/gamle_pdf/2006/4/Retfaerd_115_2006_4_s65_78.pdf

<http://www.sakkyndig.com/linker/avisklipp/WillockRettssystemet.gif>

<http://www.sakkyndig.com/psykologi/artikler/justismord.pdf>

http://www.snl.no/nbl_biografi/Torstein_Eckhoff/utdypning

http://www.snl.no/sml_artikkel/bevisbyrde

http://www.snl.no/sml_artikkel/beviskrav

<http://www.socialrdg.dk/Default.aspx?ID=3920>

<http://www.transparency.no/article.php?id=307>

<http://www.transparency.no/index.php?c=13&kat=Hva+er+korrupsjon%3F>

<http://www.tv2.no/nyheter/innenriks/over-200-millioner-i-erstatning-til-barnehjemsbarn-2795498.html>

<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=10094511>

<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/foreldrevold/artikkel.php?artid=10004899>

<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/foreldrevold/artikkel.php?artid=10006624>

<http://www.vg.no/nyheter/spesial.php?id=3728>